

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΜΕΛΕΤΩΝ**

**ΕΡΓΟ: «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΩΝ ΑΞΟΝΑ
ΔΙΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΙΔΗΣ, Λ. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ»**

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (50%) ΚΑΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ(50%)**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 4.594.450,00 ΕΥΡΩ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- ΑΡΘΡΟ 1:** Αντικείμενο της Ε.Σ.Υ.
- ΑΡΘΡΟ 2:** Τίτλος έργου–θέση – χαρακτηριστικά και αντικείμενο του έργου – Προϋπολογισμός
- ΑΡΘΡΟ 3:** Σειρά ισχύος τευχών δημοπράτησης
- ΑΡΘΡΟ 4:** Σύμβαση κατασκευής του έργου
- ΑΡΘΡΟ 5:** Προθεσμίες – παρατάσεις
- ΑΡΘΡΟ 6:** Έλεγχος και συμπλήρωση μελετών
- ΑΡΘΡΟ 7:** Πρόγραμμα – Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου
- ΑΡΘΡΟ 8:** Ποινικές ρήτρες – έκπτωση αναδόχου
- ΑΡΘΡΟ 9:** Προκαταβολή
- ΑΡΘΡΟ 10:** Τρόπος πληρωμής – κρατήσεις
- ΑΡΘΡΟ 11:** Αναθεώρηση – Κανονισμός τιμών μονάδος νέων εργασιών
- ΑΡΘΡΟ 12:** Επιμετρήσεις
- ΑΡΘΡΟ 13:** Χρόνος εγγύησης – παραλαβή του έργου
- ΑΡΘΡΟ 14:** Εγγύηση καλής εκτέλεσης
- ΑΡΘΡΟ 15:** Ευθύνη καλής εκτέλεσης των εργασιών
- ΑΡΘΡΟ 16:** Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους
- ΑΡΘΡΟ 17:** Διεύθυνση του έργου από τον ανάδοχο – προσωπικό αναδόχου – υγιεινή και ασφάλιση εργαζομένων
- ΑΡΘΡΟ 18:** Ημερολόγιο έργου – μητρώο έργου
- ΑΡΘΡΟ 19:** Φάκελος και Σχέδιο ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ & ΣΑΥ) του έργου
- ΑΡΘΡΟ 20:** Θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και υγεία που πρέπει να εφαρμόζονται στα εργοτάξια (ΠΔ 305/96) και στην πρόληψη εργασιακού κινδύνου Σύνταξη Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας - Σύνταξη Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας
- ΑΡΘΡΟ 21:** Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή των Δημοσίων Έργων (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)
- ΑΡΘΡΟ 22:** Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ) (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)
- ΑΡΘΡΟ 23:** Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)
- ΑΡΘΡΟ 24:** Θέματα που αφορούν στην χρήση μηχανημάτων έργων (ΜΕ)
- ΑΡΘΡΟ 25:** Μέτρα για την ακώλυτη διεξαγωγή της συγκοινωνίας στην περιοχή του έργου κατά τη διάρκεια των εργασιών
- ΑΡΘΡΟ 26:** Σήμανση
- ΑΡΘΡΟ 27:** Ποιοτικός έλεγχος υλικών-Ποινικές ρήτρες
- ΑΡΘΡΟ 28:** Πρόγραμμα ποιότητας έργου
- ΑΡΘΡΟ 29:** Εκπροσώπηση αναδόχου – κοινοποίηση εγγράφου
- ΑΡΘΡΟ 30:** Πληροφόρηση - δημοσιότητα
- ΑΡΘΡΟ 31:** Ισχύουσες διατάξεις

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**ΑΡΘΡΟ 1: Αντικείμενο της Ε.Σ.Υ.**

Αντικείμενο της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ) είναι η διατύπωση των ειδικών και τεχνικών όρων, σύμφωνα με τους οποίους και σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους όρους της Σύμβασης και τα σχέδια και διαγράμματα που έχουν εγκριθεί ή πρόκειται να εγκριθούν αρμόδια, θα κατασκευαστεί το έργο που αναφέρεται παρακάτω στο άρθρο 2 και θα συναφθεί η σχετική εργολαβική σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ 2: Τίτλος του έργου – θέση, χαρακτηριστικά και αντικείμενο του έργου – Προϋπολογισμός

Ο τίτλος του έργου είναι :

« ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΩΝ ΑΞΟΝΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΙΔΗΣ, Λ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ ».

2.1 Το έργο θα κατασκευαστεί στην Παλιά Πόλη του Δήμου Ηρακλείου.

Η παλιά πόλη του Ηρακλείου αποτελεί σημαντικό **ιστορικό κέντρο**. Πρόκειται για ένα αστικό χώρο που ορίζεται από τα αναγεννησιακά ενετικά τείχη (1538 - 1540) που αποτελούν πρότυπο της αναγεννησιακής οχυρωματικής τέχνης μαζί με τα τείχη της Λευκωσίας, τα οποία και προσδιορίζουν κατ' αρχή και κατά κύριο λόγο την ιστορικότητα του χώρου τόσο από τη θάλασσα όσο και από τη στεριά. Σε αυτά έχουν ενσωματωθεί το Castel Vechio με τα Αραβοβυζαντινά τείχη, τα ενετικά νεώρεια αρχαία, παλιά και νέα (Arsenali Antichi, Vecchi, Nuoni και Nuonissimi) τα θαλάσσια τείχη με το φρούριο Castello del Molo (Κούλε) τα εξωτερικά οχυρά και τα σημαντικά ενετικά και οθωμανικά μνημεία. Παράλληλα με τα τείχη ο πολεοδομικός ιστός της εντός των τειχών πόλης τουλάχιστον όσον αφορά τις χαράξεις, προσδιορίζει την ιστορική δομή και ανάπτυξη της πόλης. Επίσης σημαντική είναι η ύπαρξη μεγάλου αριθμού αξιόλογων κτισμάτων και αρχιτεκτονικών στοιχείων όλων των ιστορικών περιόδων της πόλης.

Οι υπό διαμόρφωση δρόμοι αποτελούν τους κύριους δρόμους του Αναγεννησιακού Ηρακλείου που συνέδεαν την κύρια πύλη του Castel Vechio πύλη Voltone με τα «εξώβουργα». Η λεωφόρος Δικαιοσύνης με την πύλη Zorzi της πλατείας Ελευθερίας, η λεωφόρος Καλοκαιρινού με την πύλη Panigra (του Παντοκράτορα), η οδός Έβανς με την πύλη του Ιησού και η λεωφόρος Ίδης με την πύλη Δερματά.

Η αντιμετώπιση των σημερινών προβλημάτων στην παλιά πόλη αποτελεί επιτακτική ανάγκη όπως :

- η αλλοίωση του παραδοσιακού ιστού της
- η συνεχιζόμενη καταστροφή και η ερείπωση αξιόλογων παραδοσιακών συνόλων ή κτιρίων
- η κυκλοφοριακή συμφόρηση καθώς και η μεγάλη έλλειψη χώρων στάθμευσης
- η γενικότερη συμφόρηση κεντρικών δραστηριοτήτων και χρήσεων
- η μεγάλη έλλειψη ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων
- η σχετικά υψηλές κτιριακές πυκνότητες
- η ύπαρξη και λειτουργία εγκαταστάσεων που οχλούν και η υποβάθμιση της αισθητικής και της εν γένει ποιότητας του δομημένου και του δημόσιου κοινόχρηστου χώρου

Η περιοχή μελέτης αποτελεί μια ενότητα γραμμικών παρεμβάσεων που εντάσσεται και αποτελεί τμήμα της μελέτης **«Προστασίας και ανάδειξης της παλιάς πόλης Ηρακλείου»**, η οποία εκπονείται από τον Δήμο Ηρακλείου (Διεύθυνση Τεχνικών Έργων & Μελετών) στο πλαίσιο των προαναφερόμενων προβλημάτων και με στόχο την προστασία και ανάδειξη της ιστορικότητας του χώρου. Είναι από τα κεντρικότερα σημεία της πόλης και περιέχει τις **Λεωφόρους Καλοκαιρινού, Ίδης και Δικαιοσύνης, την οδό 1821 και τμήμα της οδού Έβανς** από την οδό Αβέρωφ έως τη Λεωφόρο Δικαιοσύνης (**γνωστή ως μικρή Έβανς**). Στην πρόταση διαμόρφωσης περιλαμβάνονται επίσης τα τμήματα των συμβολών Καλοκαιρινού – Γιαμαλάκη, Καλοκαιρινού – Ταγμ. Τζουλάκη – Ίδης, Ίδης – 1821 – Δικαιοσύνης, Δικαιοσύνης – Έβανς καθώς και οι δύο πλατείες που δημιουργούνται μεταξύ των τριών σημαντικών δημοσίων κτιρίων της Οθωμανικής περιόδου που βρίσκονται στη Λεωφόρο Δικαιοσύνης (Περιφέρεια Κρήτης, Δικαστήρια, πρώην Αστυνομική Διεύθυνση).

Με τη μελέτη εφαρμογής επιχειρείται εξειδίκευση των στόχων της οριστικής μελέτης και εξασφάλιση χρήσεων και λειτουργιών. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα με τη χρήση φυσικών υλικών με σχεδιαστική ποιότητα, κατασκευαστική αρτιότητα και αντοχή στο χρόνο.

2.2 Ανάλυση πρότασης**Όπως η τεχνική έκθεση**

2.4 Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός του έργου είναι **4.594.450,00€** και περιλαμβάνει δαπάνη Φ.Π.Α. 24%.

Α Ρ Θ Ρ Ο 3: Σειρά ισχύος τευχών δημοπράτησης

Τα τεύχη δημοπράτησης αλληλοσυμπληρώνονται, σε περίπτωση όμως ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος των παραπάνω τευχών καθορίζεται πάγια όπως παρακάτω:

- 1 Το συμφωνητικό
- 2 Η Διακήρυξη
- 3 Το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς
- 4 Το Τιμολόγιο μελέτης
- 5 Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)
- 6 Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματά τους, ΤΣΥ
- 7 Η Τεχνική Περιγραφή
- 8 Ο Προϋπολογισμός μελέτης
- 9 Οι εγκεκριμένες μελέτες που θα χορηγηθούν στον Ανάδοχο από την Υπηρεσία καθώς και οι Τεχνικές Μελέτες που τυχόν θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης, όπως τελικά θα εγκριθούν από την Υπηρεσία.
- 10 Το Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα κατασκευής του έργου όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, και τα παρακάτω δημοσιευμένα κείμενα :

- (1) Ελληνικές τεχνικές προδιαγραφές ΕΤΕΠ.
- (2) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
- (3) Οι Ευρωκώδικες.
- (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του ΥΠΕΧΩΔΕ (ή του τ. ΥΔΕ).
- (5) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

Α Ρ Θ Ρ Ο 4: Σύμβαση κατασκευής του έργου

Η Σύμβαση για την κατασκευή του έργου θα γίνει με βάση την απόφαση έγκρισης της δημοπρασίας και για συνολικό χρηματικό ποσό που θα προκύψει από την δημοπρασία.

Ο Ανάδοχος, μετά την κοινοποίηση σε αυτόν της έγκρισης του αποτελέσματος της δημοπρασίας, καλείται για την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης, σύμφωνα με το Π.Δ. 609/85 ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προσκομίζοντας και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3263/04.

Σε περίπτωση κατά την οποία ο μειοδότης δεν εμφανιστεί στην παραπάνω προθεσμία ή δεν προσκομίσει τις απαιτούμενες εγγυήσεις για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, κηρύσσεται έκπτωτος, η δε εγγύηση συμμετοχής του στην δημοπρασία καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Π.Δ.609/85.

Α Ρ Θ Ρ Ο 5: Προθεσμίες- παρατάσεις

- 5.1 Η συνολική προθεσμία περάτωσης του έργου, ορίζεται σε δέκα έξη (16) μήνες, με τμηματικές παραδόσεις πέντε (5) μηνών, πέντε (5) μηνών και έξη (6) μηνών και αρχίζει από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης .

¹ Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να ορίζεται διαφορετικά, αν λόγου χάρη δεν προβλέπεται η άμεση έναρξη των εργασιών.

- 5.2 Παράταση της συμβατικής προθεσμίας και των τμηματικών προθεσμιών δίνεται μόνο με έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου και με την προϋπόθεση ότι οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου. Ακόμα επιτρέπεται παράταση στις παρακάτω αποκλειστικά αναφερόμενες περιπτώσεις ανωτέρας βίας:
- α. Περιπτώσεις θεομηνιών, που τυχόν θα προκαλέσουν καταστροφές στο έργο. Η παράταση προθεσμίας που θα δοθεί σε αυτή την περίπτωση θα εκτιμηθεί από την Υπηρεσία, ανάλογα με το είδος και τον βαθμό των καταστροφών, που τυχόν θα συμβούν στο έργο, η αποκατάσταση των οποίων θα γίνει από τον Εργολάβο.
- β. Γενική απεργία των εργατών και υπαλλήλων, που παρατείνεται πέρα από δέκα (10) ημέρες ή διαδοχικές τέτοιες γενικές απεργίες, αλλά με μικρότερη διάρκεια από 10 ημερολογιακές ημέρες, που αθροιστικά ξεπερνούν τις 20 ημέρες και σε όλη την διάρκεια από την ημέρα, που θα υπογραφεί η Σύμβαση, μέχρι να τελειώσει το έργο.
- 5.3 Παράταση προθεσμίας, δεν θα αναγνωριστεί στον Ανάδοχο λόγω ισχυρισμού άγνοιας των εδαφικών και κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής του έργου, καθώς και των δυσκολιών λόγω της θέσεώς του (κυκλοφοριακό κλπ), του χρόνου εκμετάλλευσης των πηγών λήψης υλικών ή της αδυναμίας έγκαιρης εξεύρεσης εργατών, μηχανημάτων και υλικών από την Ελληνική ή ξένη βιομηχανία.

Α Ρ Θ Ρ Ο 6: Έλεγχος και συμπλήρωση μελετών.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ελέγξει, μελετήσει και συμπληρώσει τις υπάρχουσες μελέτες χωρίς πρόσθετη δαπάνη και αμοιβή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 7: Πρόγραμμα – αναλυτικό χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Π.Δ. 609/85 ο Ανάδοχος καλείται σε προθεσμία 15 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, να συντάξει και υποβάλει στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, προς έγκριση το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στην προθεσμία που έχει τεθεί και με την διευκρίνιση, ότι οι εργασίες θα αρχίσουν αμέσως για να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις.

Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου θα είναι λεπτομερειακό, θα περιλαμβάνει δε, όχι μονάχα τους χρόνους εκτέλεσης των καθ' έκαστα εργασιών, αλλά και εκείνους των απαραίτητων προεργασιών, δοκιμών κλπ, όπως απαιτείται ή ορίζεται στην παρούσα και στα άλλα τεύχη της σύμβασης, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να γίνεται σαφές ότι περιελήφθησαν σ' αυτό όλες οι απαιτούμενες δραστηριότητες, άμεσες ή έμμεσες για την εμπρόθεσμη κατασκευή του έργου.

Βασικές δεσμεύσεις για την σύνταξη του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος είναι:

- α. Η συνολική προθεσμία αποπεράτωσης του έργου, που δεν μπορεί να υπερβεί τους (16) μήνες, με τμηματικές παραδόσεις πέντε (5) μηνών, πέντε (5) μηνών και έξη (6) μηνών και αρχίζει από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης
- β. Οι τμηματικές προθεσμίες δεν μπορεί να υπερβεί που πιθανόν να ορίσει η Διευθύνουσα Υπηρεσία

Η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος θα γίνει σε ημερολογιακές ημέρες.

Ο ανάδοχος θα επιλέξει το πλήθος εκείνο των δραστηριοτήτων που θα κρίνει ότι απαιτείται για την σύνταξη ενός ρεαλιστικού και αντιπροσωπευτικού χρονοδιαγράμματος

Οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να προχωρήσουν σε μεγαλύτερη ανάλυση των εργασιών σε δραστηριότητες και ιδιαίτερα για τις εργασίες εκείνες που συμμετέχουν σε μεγαλύτερο βάρος, τόσο στον Προϋπολογισμό, όσο και στον χρονικό προγραμματισμό του έργου.

Τέλος, η επιλογή των δραστηριοτήτων συναρτάται και με τα στοιχεία οργάνωσης των παραγωγικών κυττάρων (σύνθεση συνεργείων, στελέχωση σε ειδικότητες κλπ) και με τα στοιχεία απόδοσης που πρέπει τελικά να συνοδεύουν και υποστηρίζουν τις δραστηριότητες και το χρονοδιάγραμμα του έργου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 8: Ποινικές ρήτρες – Έκπτωση Αναδόχου

- 8.1 Σε περίπτωση υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας παράδοσης του έργου ή των τμηματικών προθεσμιών, με υπαιτιότητα του Αναδόχου, επιβάλλονται ποινικές ρήτρες τα ποσά των οποίων καθορίζονται στη Σύμβαση και είναι σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3263/04.

- 8.2 Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση των προθεσμιών του έργου (συνολική ή τμηματικές) καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου.
- 8.3 Κατά την διάρκεια της κατασκευής του έργου, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος αν δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή το νόμο (άρθρο 6 Ν.3263/04)
- 8.4 Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου, αν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 3263/04.

Α Ρ Θ Ρ Ο 9: Προκαταβολή

- 9.1 Δεν δύναται να χορηγηθεί προκαταβολή.

Α Ρ Θ Ρ Ο 10: Τρόπος πληρωμής - κρατήσεις

- 10.1 Η πληρωμή του Αναδόχου θα γίνεται τμηματικά, σύμφωνα με την πρόοδο των εργασιών.
- 10.2 Στις τμηματικές πληρωμές του Αναδόχου θα γίνεται κράτηση, για την εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 40, Π.Δ. 609/85 και της παραγράφου 3, του άρθρου 27, του ίδιου Π.Δ/τος.
- 10.3 Ο τελικός λογαριασμός πληρωμής του Αναδόχου εκδίδεται με βάση τα πρωτόκολλα προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης αυτού.
Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν τα μόνα δικαιολογητικά, για την έκδοση εξοφλητικού λογαριασμού, αντίτυπα δε ή αντίγραφα αυτών, επισυνάπτονται σ'αυτόν.
- 10.4 Πριν από την θεώρηση του λογαριασμού αυτού, καθώς και κάθε τμηματικού λογαριασμού ο Ανάδοχος πρέπει να φέρει βεβαίωση του αρμόδιου υποκαταστήματος του ΙΚΑ και λοιπών ταμείων, ότι εξοφλήθηκαν όλες οι σχετικές με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικές εισφορές.
- 10.5 Οι πληρωμές του Αναδόχου, θα γίνονται, με βάση κατ' ελάχιστο, μηνιαίες πιστοποιήσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 40 του Π.Δ.609/85.
- 10.6 Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (50%) και από Ίδιους Πόρους του Δήμου Ηρακλείου(50%) και υπόκειται σε όλες τις προβλεπόμενες κρατήσεις.
- 10.7 Ο ανάδοχος υποχρεούται στην καταβολή προς το εργατοτεχνικό προσωπικό των καθοριζόμενων (με τις εκάστοτε από το Υπουργείο Εργασίας εκδιδόμενες αποφάσεις) δώρων εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων καθώς και αποζημιώσεις λόγω απολύσεων, καθώς και στην καταβολή των νομίμων εισφορών του υπέρ των ασφαλιστικών και επικουρικών οργανισμών ή Ταμείων όπως το ΙΚΑ.
- 10.8 Για την πληρωμή απαιτείται Τιμολόγιο, φορολογική ενημερότητα, βεβαίωση ΙΚΑ ότι έχουν εξοφληθεί οι προς αυτούς υποχρεώσεις και ό,τι άλλο έγγραφο ζητηθεί από την Υπηρεσία, που απαιτείται κατά νόμο.
- 10.9 Σε κάθε πληρωμή θα παρακρατούνται οι νόμιμες κρατήσεις. Επίσης στην πρώτη πιστοποίηση θα παρακρατούνται τα έξοδα των εκ του νόμου απαραίτητων δημοσιεύσεων της διακήρυξης της δημοπρασίας στην οποία αναδείχθηκε ανάδοχος. Τα έξοδα δημοσιεύσεων των τυχόν προηγούμενων διαγωνισμών για την ανάθεση του ίδιου έργου, καθώς και τα έξοδα των μη απαραίτητων εκ του νόμου δημοσιεύσεων βαρύνουν την αναθέτουσα αρχή και καταβάλλονται από τις πιστώσεις του έργου (παρ. 5, άρθρο2 του Ν. 3263/04).

Α Ρ Θ Ρ Ο 11: Αναθεώρηση – κανονισμός τιμών μονάδος νέων εργασιών

- 11.1 Η αναθεώρηση των τιμών μονάδος γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.1418/84 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και το άρθρο 41 του Π.Δ. 609/85 και το Π.Δ.286/94.
- 11.2 Η μέθοδος αναθεώρησης θα είναι αυτή που ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 10 του Ν.1418/84 και όπως καθορίζεται στα συμβατικά τεύχη (προϋπολογισμός).
- 11.3 Αν παραστεί ανάγκη εκτέλεσης νέων εργασιών ή μη εκτέλεσης συμβατικών, θα εφαρμόζονται ανάλογα τα άρθρα 43 και 44 του Π.Δ. 609/85 όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Α Ρ Θ Ρ Ο 12: Επιμετρήσεις

- 12.1 Για τις επιμετρήσεις των εκτελεσθέντων έργων εφαρμόζονται οι διατάξεις οι αναφερόμενες στο άρθρο 38 του Π.Δ.609/85.
- 12.2 Πέρα από τα παραπάνω, σε ότι αφορά τον τρόπο επιμετρήσεως των διαφόρων ειδών των εργασιών ισχύουν αυτά που ορίζονται από τα Τιμολόγια της εργολαβίας.
- 12.3 Για τις εργασίες για τις οποίες δεν ορίζεται με τα παραπάνω στοιχεία ο τρόπος επιμετρήσεως, θα επιμετρηθούν και θα πληρωθούν οι μονάδες εργασιών που πραγματικά θα εκτελεστούν και δεν θα ληφθούν υπόψη τυχόν υφιστάμενες συνήθειες για ιδιωτικά έργα.

Α Ρ Θ Ρ Ο 13: Χρόνος εγγύησης – παραλαβή του έργου

- 13.1 Ο χρόνος εγγύησης (δηλαδή υποχρεωτικής συντήρησης) των εργασιών, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 11 του Ν.1418/84 και το άρθρο 54 του Π.Δ.609/85 ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες από την βεβαίωση περάτωσης.
- Γενικά για το χρόνο εγγύησης ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 7, παρ.6 και στο άρθρο 11 παρ.1 του Ν.1418/84 καθώς και στο άρθρο 54 του Π.Δ.609/85.
- 13.2 Μετά το πέρας των εργασιών που περιλαμβάνονται σ' αυτήν την εργολαβία εκδίδεται βεβαίωση περάτωσης του έργου. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντηρεί δωρεάν τα έργα από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου μέχρι και τη λήξη του χρόνου εγγύησης.
- 13.3 Για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου ισχύουν τα οριζόμενα στα αντίστοιχα άρθρα 53 και 55 του Π.Δ. 609/85.
- 13.4 Για την διοικητική παραλαβή του έργου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 56 του Π.Δ.609/85. Δεν θα γίνεται καμία διοικητική παραλαβή για χρήση έστω και τμήματος έργου αν δεν υπάρχει προηγούμενη έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής.

Α Ρ Θ Ρ Ο 14: Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 14.1 Για την υπογραφή της Σύμβασης θα απαιτηθεί προσκόμιση εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3263/04 οριζόμενη σε πέντε τοις εκατό (5%) του Προϋπολογισμού μελέτης. Για τις τυχόν συμπληρωματικές συμβάσεις που θα υπογραφούν στα πλαίσια της αρχικής σύμβασης, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την υπογραφή συμπληρωματική εγγύηση, το ποσοστό της οποίας υπολογίζεται στο ποσό της συμπληρωματικής σύμβασης και θα ισούται με το προαναφερόμενο ποσοστό στο οποίο θα προστεθεί το ήμισυ του ποσοστού που ενδεχομένως προκύψει κατά την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 3263/04.
- 14.2 Για κάθε μεταγενέστερη αύξηση του οικονομικού αντικείμενου πέραν του προϋπολογισμού μελέτης θα απαιτηθεί συμπληρωματική εγγύηση κατά το αυτό ποσοστό 5% επί του ποσού αύξησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθρου 27 του Π.Δ.609/85.
- 14.3 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με τις νόμιμες κρατήσεις (παρ.3, άρθρου 27 Π.Δ. 609/85).

Α Ρ Θ Ρ Ο 15: Ευθύνη καλής εκτέλεσης των εργασιών

- 15.1 Ο ανάδοχος πρέπει να εκτελέσει τις διάφορες εργασίες με όλους τους κανόνες της τέχνης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και τα γενικά και λεπτομερειακά σχέδια τα οποία θα εγκριθούν από τον εργοδότη. Οποσδήποτε όμως ο ανάδοχος διατηρεί την ευθύνη της καλής εκτέλεσης των έργων.
- 15.2 Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις τόσο για τη σύνταξη και εφαρμογή των μελετών, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος και οποιοσδήποτε έλεγχος ασκηθεί από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει καθόλου τον ανάδοχο από την ευθύνη του.
- 15.3 Ο ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου και μόνος υπεύθυνος για την εκλογή και χρησιμοποίηση των απαραίτητων υλικών και γενικά για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Συγγραφής, τις σχετικές προδιαγραφές, τα σχέδια της μελέτης και τα λοιπά εγκεκριμένα συμβατικά τεύχη και σχέδια.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να προμηθεύσει με δική του δαπάνη όλα τα υλικά, εργαλεία και μηχανήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου καθώς και για τη μεταφορά τους από τις πηγές λήψης τους. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να επισκευάζει, συντηρεί και ασφαλίζει με δικές του δαπάνες τα μηχανήματα και εργαλεία έναντι παντός κινδύνου.

- 15.4 Ο Ανάδοχος πρέπει να εκτελέσει τα διάφορα έργα σύμφωνα με τα γενικά και λεπτομερειακά σχέδια της μελέτης και με τα τυχόν συμπληρωματικά κατά το στάδιο της κατασκευής. Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι για τυχόν τροποποιήσεις δεν δικαιούται καμία ιδιαίτερη αμοιβή έστω και αν από τις τροποποιήσεις αυτές προκύπτει οικονομικό όφελος για την Υπηρεσία.
- 15.5 Ρητά καθορίζεται ότι καμία πρόσθετη αποζημίωση δεν δικαιούται ο ανάδοχος από τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει κατά το στάδιο της κατασκευής ή από τυχόν εργασίες που θα απαιτηθούν για την ολοκλήρωση και λειτουργία του έργου, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά στα Τεύχη Δημοπράτησης.
- 15.6 Οποιαδήποτε ζημιά ή απώλεια στο έργο είτε στα μηχανήματα είτε στις εγκαταστάσεις (εργοτάξια, λατομεία κλπ) που προέρχεται από οποιαδήποτε αιτία ή δολιοφθορά κατά την διάρκεια της εργολαβίας, πλην ανωτέρας βίας, βαρύνει τον Ανάδοχο ο οποίος είναι υποχρεωμένος και να την αποκαταστήσει.
- 15.7 Οποιασδήποτε φύσης δυστυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του αναδόχου ή σε τρίτους ή και σε περιουσίες τρίτων που οφείλονται σε αμέλεια ή υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τον Ανάδοχο.
- 15.8 Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κατά την εκτέλεση των έργων όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που επιβάλλονται από το Π.Δ. 447/75 και 1073/8/(ΦΕΚ 260α/16.9.81) και όποια άλλα διατάγματα έχουν εκδοθεί πρόσφατα καθώς και οποιαδήποτε άλλα μέτρα που αναφέρονται στους ισχύοντες κανονισμούς πρόληψης ατυχημάτων.
- 15.9 Σε περίπτωση χρησιμοποίησης υπεργολάβων για την εκτέλεση ειδικής φύσης εργασιών, ο ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για τις υπόψη εργασίες, έστω και αν οι υπεργολάβοι αυτοί έχουν τύχει της εγκρίσεως της Υπηρεσίας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 16: Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους

- 16.1 Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να μην παρεμποδίσει την εκτέλεση εργασιών από την Υπηρεσία, ή από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από τον κύριο του έργου σε εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του.
- 16.2 Αντίθετα υποχρεώνεται να τους διευκολύνει με τα μέσα που αυτός χρησιμοποιεί (ικριώματα κλπ) ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να μην παρεμβάλει κανένα εμπόδιο στις εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους. Κατά τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να συμπεριφέρεται και με τα συνεργεία ή τους εργολάβους των Εταιρειών και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας που θα εργάζονται στην περιοχή ή τις παρυφές της περιοχής του έργου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 17: Διεύθυνση του έργου από τον ανάδοχο – προσωπικό αναδόχου – υγιεινή και ασφάλιση εργαζομένων

17.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

- 17.1.1 Πέρα από τα προβλεπόμενα στο σχετικό περί επιβλέψεως κατασκευής έργου άρθρο 6 του Ν.1418/84 και άρθρο 28 του Π.Δ.609/85 ισχύουν τα παρακάτω:

α. Η παρουσία των υπαλλήλων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που ασκούν την Επίβλεψη δεν απαλλάσσει με κανένα τρόπο τον Ανάδοχο από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση.

β. Ο ανάδοχος υποχρεούται μόλις εγκατασταθεί από την Υπηρεσία να μισθώσει ή να κατασκευάσει στον τόπο του Έργου κατάλληλα και ευπρεπή γραφεία για τον Επιβλέποντα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και τους βοηθούς του και να τα εφοδιάσει με τα απαραίτητα έπιπλα, όργανα, γραφική ύλη καθώς και Η/Υ, τηλέφωνο και fax. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον ανάδοχο.

- 17.1.2 Επίσης με βάση την παράγραφο 6 του άρθρου 6 του Ν.1418/84, ισχύουν τα παρακάτω:

α. Μετά την υπογραφή της Σύμβασης, ο ανάδοχος θα δηλώσει στην Υπηρεσία την διεύθυνση των κεντρικών γραφείων του καθώς και το εντεταλμένο προσωπικό που θα βρίσκεται σ' αυτά.

β. Το αργότερο σε δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης, ο ανάδοχος θα συστήσει γραφείο εργοταξίου το οποίο θα διατηρήσει σε όλη την διάρκεια του έργου και μέχρι την προσωρινή παραλαβή.

γ. Προϊστάμενος του γραφείου αυτού θα είναι έμπειρος **Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός, 5ετούς** τουλάχιστον εμπειρίας, που θα διορίζεται από τον ανάδοχο ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας και θα είναι ο επί τόπου Μηχανικός του Αναδόχου.

Για την έγκριση του παραπάνω προτεινόμενου Μηχανικού, ο ανάδοχος θα υποβάλει στην Υπηρεσία μέσα σε είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης όλες τις πληροφορίες, πιστοποιητικά και λοιπά λεπτομερή στοιχεία που θα αφορούν τα προσόντα και την πείρα του.

Η Υπηρεσία μπορεί κατά την απόλυτη κρίση της να μην δίνει την έγκρισή της για τον προτεινόμενο Μηχανικό σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτός δεν είναι κατάλληλος για την παραπάνω θέση.

δ. Ο επί τόπου Μηχανικός του αναδόχου, θα είναι πλήρως εξουσιοδοτημένος με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο να εκπροσωπεί τον Ανάδοχο σε όλα τα θέματα του Εργοταξίου, περιλαμβανομένης της παραλαβής των εντολών, ειδοποιήσεων, οδηγιών ή παρατηρήσεων της Υπηρεσίας επί τόπου του έργου και της υπογραφής κάθε εγγράφου και στοιχείου που η υπογραφή του προβλέπεται επί τόπου του έργου (παραλαβές, επιμετρήσεις, ημερολόγια κλπ).

ε. Εργασίες που θα εκτελούνται χωρίς την παρουσία του εξουσιοδοτημένου αυτού τεχνικού δεν θα παραλαμβάνονται από την Υπηρεσία.

ζ. Ο επί τόπου Μηχανικός του αναδόχου είναι Υπεύθυνος για την έντεχνη, άρτια και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών και την λήψη και εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στο έργο καθώς και τρίτου.

η. Ρητά καθορίζεται ότι ο διορισμός του υπόψη επί τόπου Μηχανικού του Αναδόχου σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις ευθύνες του, ο δε ανάδοχος παραμένει πάντοτε αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος, απέναντι στην Υπηρεσία.

θ. Ο ανάδοχος εκτός από τον διορισμό του επί τόπου Μηχανικού και του αντικαταστάτη του υποχρεούται να στελεχωσει τα γραφεία του στο εργοτάξιο με επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό, αναγκαίο για την διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση του έργου και να ενημερώσει πλήρως και εγγράφως την Υπηρεσία για την εμπειρία κατά την εξειδίκευση του προσωπικού αυτού.

ι. Γενικά, για τα παραπάνω ισχύουν τα άρθρα 28 και 34 του Π.Δ.609/85 και 6 του Ν.1418/84 καθώς και όλες οι επί μέρους διατάξεις του Π.Δ. 609/85 και ο Ν.1418/84.

17.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

17.2.1 Σχετικά με την εκλογή του προσωπικού ο Ανάδοχος, εκτός των υποχρεώσεων που καθορίζουν οι διατάξεις των άρθρων 28 και 34 του Π.Δ. 609/85, είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6 του Ν. 1418/84, και προς τα παρακάτω:

17.2.2 Ο Ανάδοχος εκτός από τον διορισμό του Προϊσταμένου του Εργοταξιακού γραφείου και του αντικαταστάτη του, υποχρεούται να στελεχωσει μονίμως τα γραφεία του στο εργοτάξιο με επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό αναγκαίο για την διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση του έργου. Στο παραπάνω προσωπικό θα περιλαμβάνονται απαραίτητα για το εργοτάξιο κατ' ελάχιστον οι παρακάτω :

- Ένας Αρχιτέκτων ή Πολιτικός Μηχανικός **5-ετούς** τουλάχιστον εμπειρίας με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο σε όλη τη διάρκεια των κατασκευών μέχρι και την προσωρινή παραλαβή του έργου, υπεύθυνος για την παρακολούθηση των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών του έργου.
- Ένας Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος Μηχανικός **5-ετούς** τουλάχιστον εμπειρίας με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο σε όλη τη διάρκεια των κατασκευών μέχρι και την προσωρινή παραλαβή του έργου, υπεύθυνος για την παρακολούθηση των ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών του έργου.
- Ένας (εργοδηγός) **5-ετούς** τουλάχιστον εμπειρίας με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο σε όλη τη διάρκεια των κατασκευών μέχρι και την προσωρινή παραλαβή του έργου

- Ένας αρχαιολόγος που θα υποδειχθεί στην Δ/νουσα υπηρεσία από την αρχαιολογική υπηρεσία, ο οποίος θα παρακολουθεί τις εργασίες εκσκαφών του έργου και του οποίου οι αρμοδιότητες έχουν ως ακολούθως:

Ο αρχαιολόγος θα πρέπει να παρακολουθεί ανελλιπώς τις εργασίες που θα εκτελέσουν τα εκσκαφικά συνεργεία στα πλαίσια του έργου και θα διενεργήσει αρχαιολογικό έλεγχο στις περιοχές όπου θα εκτελεστούν οι εργασίες.

Οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες υπολογίζεται ότι θα διαρκέσουν όλη τη διάρκεια του έργου. Σε περίπτωση που οι εργασίες εκτελούνται σε παράλληλα εκσκαφικά μέτωπα θα προσληφθεί αντίστοιχος αριθμός αρχαιολόγων. Κατά τη διάρκεια των εκσκαφών θα προκύψουν τομές που θα πρέπει να διερευνηθούν ανασκαφικά προκειμένου να εξακριβωθεί η ταυτότητά τους και να αποφασιστεί η τύχη τους. Στην περίπτωση αυτή ο εργολάβος οφείλει να παρέχει το εργατικό προσωπικό για τη διερεύνησή τους και να συνεργαστεί με την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Με την ολοκλήρωση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών και εφόσον απαιτηθεί θα εκδοθεί η κατά νόμο Απόφαση για την προστασία των αρχαίων, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

Ο αρχαιολόγος που θα συμμετέχει στην παρακολούθηση - ανασκαφή θα είναι εξειδικευμένος και θα επιλεγεί μετά από υπόδειξη της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων η οποία θα παρακολουθεί την πορεία των εργασιών. Η δαπάνη του αρχαιολόγου θα υπολογιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν το ενιαίο μισθολόγιο του Δημοσίου και η συνολική δαπάνη δεν θα ξεπερνά τις 25.000EURO.

- 17.2.3 Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει Ελληνικό ή αλλοδαπό προσωπικό σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Το αλλοδαπό προσωπικό του Αναδόχου πρέπει να εφοδιαστεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα με μέριμνα του Αναδόχου και σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική και λοιπή Νομοθεσία.
- 17.2.4 Σχετικά με το προσωπικό του Αναδόχου ισχύουν και τα ακόλουθα:
- Ο Ανάδοχος πρέπει να υποβάλλει για τους μηχανικούς της παραπάνω παραγράφου (18.2.2) έγκαιρα σχετικές προτάσεις προς έγκριση από την Επίβλεψη, η οποία ενδέχεται, κατά την απόλυτη κρίση της, να μη δώσει την έγκρισή της για τους προτεινόμενους, σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτοί δεν έχουν τα κατάλληλα προσόντα και την πείρα ή δεν είναι κατάλληλοι για τις αντίστοιχες θέσεις.
- 17.2.5 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελήσει ή αστοχήσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του άρθρου τούτου, η Υπηρεσία μπορεί εκτός των άλλων κυρώσεων για αντισυμβατική συμπεριφορά να του επιβάλει και πρόστιμο μέχρι του διπλασίου της δαπάνης για προσωπικό που ενώ θα έπρεπε, κατά τα ανωτέρω, να υπάρχει, ελλείπει. Τούτο δε ανεξάρτητα αν το προσωπικό αυτό είναι μόνιμο ή περιστασιακό προσωπικό του Αναδόχου.
- 17.2.6 Η παρουσία του ανωτέρω περιγραφόμενου προσωπικού θα ελέγχεται αδιάλειπτα από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και σε περίπτωση συστηματικής μη συμμόρφωσης, πλην των ανωτέρω κυρώσεων, θα ενημερώνεται η Προϊσταμένη Αρχή για περαιτέρω σχετικές ενέργειες.

17.3 ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- 17.3.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί τα έργα με ασφαλή τρόπο και σύμφωνα με τους Νόμους, Διατάγματα, Αστυνομικές και λοιπές διατάξεις και οδηγίες της Υπηρεσίας, που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων.
- 17.3.2 Λόγω της σπουδαιότητας της τηρήσεως των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας, αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά και όχι περιοριστικά ορισμένα σημεία της Νομοθεσίας:
- α. Ο Ανάδοχος οφείλει να χορηγεί στο εργατικό προσωπικό, στο προσωπικό επίβλεψης της Υπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των Συμβούλων Επίβλεψης και Διαχείρισης), καθώς και σε κάθε άλλο πρόσωπο που βρίσκεται στο χώρο του Έργου, τα απαιτούμενα κατά περίπτωση Μέτρα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) και να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα συλλογικής προστασίας. Ενδεικτικά τα Μ.Α.Π. θα είναι, προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, πλαστικές γαλότσες, φωσφορίζοντα πανωφόρια (για το χειμώνα), φωσφορίζοντα γιλέκα (για το καλοκαίρι), προστατευτικά γάντια, ωτοασπίδες, προστατευτικά γυαλιά και καπέλα ηλίου, κουτιά Πρώτων Βοηθειών, ένα για τα γραφεία και ένα για κάθε όχημα του εργοταξίου, μάσκες διαφόρων τύπων, ζώνες συγκράτησης, αναπνευστικές συσκευές τύπου SCBA κ.λ.π.

β. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την τοποθέτηση των καταλλήλων πινακίδων ή φωτεινών σημάτων επισήμανσης και απαγόρευσης προσέγγισης επικινδύνων θέσεων, καθώς και προειδοποιητικών και συμβουλευτικών πινακίδων τόσο για τους εργαζομένους, όσο και για τους κινούμενους στους χώρους των εργοταξίων ή / και στις περιοχές εκτέλεσης των εργασιών ή κοντά σε αυτές. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για τον εφοδιασμό των θέσεων εργασίας με πόσιμο νερό, εγκαταστάσεις υγιεινής και καθαριότητας, καθώς επίσης να εξασφαλίσει μέσα και χώρους παροχής πρώτων βοηθειών.

- 17.3.3 Ρητά καθορίζεται ότι, ανεξάρτητα από όλα τα παραπάνω, ο Ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων στα έργα και είναι δική του ευθύνη η υλοποίηση κατόπιν υποδείξεων των αρμοδίων μηχανικών, συντονιστών και τεχνικών ασφαλείας των ενδεδειγμένων μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν γενικά όσα ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία και σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από αυτή, θα εφαρμόζονται οι διεθνείς κανονισμοί πρόληψης ατυχημάτων.
- 17.3.4 Ακόμη θα πρέπει να είναι πάντοτε διαθέσιμα προς έλεγχο από τους αρμόδιους κρατικούς και μη φορείς τα θεωρημένα ή μη βιβλία που απαιτεί η νομοθεσία όπως το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας (Ν 1396/83 και Π.Δ. 1073/81).

Α Ρ Θ Ρ Ο 18: Ημερολόγιο έργου – Μητρώο έργου

- 18.1 Ο Ανάδοχος θα τηρεί καθημερινά ημερολόγιο έργου σύμφωνα με το άρθρο 33 του Π.Δ. 609/85 και θα έχει ένα αντίγραφο των εγκεκριμένων μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων στο Γραφείο του Εργοταξίου.
- 18.2 Κατά την εκτέλεση του έργου θα καταρτισθούν με μέριμνα, δαπάνη και ευθύνη του Αναδόχου, βιβλιοδετημένα τεύχη με διπλότυπες αριθμημένες σελίδες, για την τήρηση του ημερολογίου του έργου και του βιβλίου καταμέτρησης αφανών εργασιών.
- 18.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται με μέριμνα και δαπάνη του, στη λήψη, επεξεργασία και παράδοση στην Υπηρεσία μία σειρά φωτογραφιών και τα αρνητικά τους. Η παράδοση των παραπάνω πρέπει να γίνει πριν από την έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης των εργασιών
- 18.4 Ο Ανάδοχος οφείλει να καταρτίσει και να υποβάλει στην Υπηρεσία, μαζί με την Τελική Επιμέτρηση, Μητρώο του Έργου, το οποίο θα περιλαμβάνει τα «ως κατασκευάσθη» σχέδια του έργου. Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του Έργου συνεπάγεται τη μη υπογραφή της, κατά την παρ. 4 του άρθρου 53 του Π.Δ. 609/85, τελικής επιμέτρησης, επί πλέον συνεπάγεται την σύνταξη και εκτύπωσή του από την Υπηρεσία σε βάρος και για λογαριασμό των Αναδόχων και πρόσθετη ποινική ρήτρα ίση με το τρία τοις χιλίοις (3‰) του αρχικού συμβατικού ποσού.
- 18.5 Οι δαπάνες για την τήρηση των παραπάνω στοιχείων περιλαμβάνονται κατά ανηγμένο τρόπο στις τιμές μονάδας των εργασιών της προσφοράς του Αναδόχου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 19: Φάκελος & Σχέδιο ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ & ΣΑΥ) του έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται, εντός **30 ημερολογιακών ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης, βάσει του άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96, να εκπονήσει Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και να καταρτίσει Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας για το έργο. Κατά την εκτέλεση του έργου, ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να αναπροσαρμόζει τα ΣΑΥ & ΦΑΥ σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Μετά το πέρας των εργασιών ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον ανάδοχο ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε και παραδίδεται στον κύριο του έργου. Σύμφωνα με την εγκύκλιο 30/2000, ο ΦΑΥ είναι απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 20 : Θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και υγεία που πρέπει να εφαρμόζονται στα εργοτάξια (ΠΔ 305/96) και στην πρόληψη εργασιακού κινδύνου. Σύνταξη Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας - Σύνταξη Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας .

Ισχύουν οι εξής διατάξεις :

- **Πδ -305/96** (ΦΕΚ-212/Α/28-8-96) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφευρόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία ΕΟΚ-57/92, ΕΟΚ-57/92,Αποφ-57/92 (ΕΟΚ).
- **Αποφ-433/00** (ΦΕΚ-1176/Β/22-9-00) Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.
- **Αποφ-ΔΕΕΠΠ/85/01** (ΦΕΚ-686/Β/1-6-01) Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή / και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο.
- **Εγκ-ΔΙΠΑΔ /307/11/01– Εγκ-11/01** Κοινοποίηση απόφασης για την πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη των Δημοσίων Έργων.
- **Αποφ-ΔΙΠΑΔ/177/01** Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.
- **Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 (ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)** : Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ).

Α Ρ Θ Ρ Ο 21 : Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή των Δημοσίων Έργων (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚεΤ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Α Ρ Θ Ρ Ο 22 : Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ) (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο.

Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται τα εξής :

22.1 Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.

22.2 Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού Εργασίας.

Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν-1568/85, ΠΔ-17/96, ΠΔ-305/96, ΠΔ-294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο ΚΕΠΕΚ του ΣΕΠΕ. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και γιατρού Εργασίας, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένη (ΠΔ- 95/99, ΠΔ-17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞΥΠΠ).

22.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

22.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων.

22.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφαλείας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για :

- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας
- εκπαίδευση προσωπικού
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

22.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

22.7 Διαδικασίες Επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

22.8 Άλλες προβλέψεις

Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο έργο προς το αρμόδιο ΚΕΠΕΚ του ΣΕΠΕ.

Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ. Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζομένους στο εργοτάξιο.

Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους

υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας.

22.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση ΣΑΥ και ΦΑΥ. Ο συντονιστής ασφαλείας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα ΑΥΕ και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε ΦΑΥ εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του έργου στον ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από τη Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξη των, αδαπανών για το Δημόσιο.

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής :

22.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

22.9.2 Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

22.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

22.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

22.9.5 Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρηστών.

22.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών

22.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α΄ Βοηθειών.

22.9.8 Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κλπ και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

22.9.9 Καταγραφή σε πίνακα τω φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

22.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα κινδύνων, τω πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

22.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

22.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του, καθώς και ειδικά μέτρα εργασίας που έχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του Αρθ. 12 του Π.Δ. 305/96)

Ο ΦΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής :

22.9.A Γενικά

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβής διεύθυνση έργου
- αριθμός αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφαλείας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ

22.9.B Στοιχεία από το μητρώο του έργου

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια "ως κατασκευάσθη"

22.9.Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου ,π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κλπ.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κλπ.) στην πυρασφάλεια κλπ.

22.9.Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

Τον κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.

Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κλπ.

Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ - ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

Α Ρ Θ Ρ Ο 23 : Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ (Αποφ-ΔΙΠΑΔ/889/02 ,ΦΕΚ-16/Β/14-1-03)

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Α Ρ Θ Ρ Ο 24 : Θέματα που αφορούν στην χρήση μηχανημάτων έργων (ΜΕ).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΟΚ , για τα μηχανήματα έργων ισχύουν τα εξής :

1. Όλα τα ΜΕ πρέπει να έχουν άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας, χρήσης ΜΕ, σύμφωνα με το Αρθ-88, του ΚΟΚ.
2. Για την κυκλοφορία, χρήση των ΜΕ απαιτείται προηγούμενη έγκριση του τύπου αυτών, σύμφωνα με το Αρθ-84, του ΚΟΚ.
3. Όλα τα ΜΕ πρέπει να παρέχουν ασφάλεια κατά τη χρήση τους, σύμφωνα με τα Αρθ-84, Αρθ-92 και του ΚΟΚ.
4. Για όλα τα ΜΕ πρέπει να καταβάλλονται από τους κατόχους αυτών τα ετήσια τέλη χρήσης ΜΕ, σύμφωνα με το Αρθ-20, του Ν-2052/92 (ΦΕΚ-94/Α/92) και το Αρθ-26, του Ν-2682/99 (ΦΕΚ- 16/Α/99).
5. Όλα τα ΜΕ πρέπει να έχουν ατομική ασφάλιση, με βάση τον αριθμό κυκλοφορίας τους και όχι με τον αριθμό πλαισίου τους, σύμφωνα με το Αρθ-103, του ΚΟΚ.

Η χρήση οποιουδήποτε μηχανήματος στο έργο, γίνεται με ευθύνη του αναδόχου , και προϋποθέτει την άριστη μηχανική ικανότητα του καθώς και την παροχή ασφάλειας στο χειριστή και γενικότερα το προσωπικό του έργου και ότι σε καμία περίπτωση και με κανένα τρόπο δεν μπορεί να προκαλέσει οποιαδήποτε ζημία σε ανθρώπους , κινητά ή ακίνητα , με δεδομένο ότι το έργο της διαμόρφωσης υλοποιείται σε κατοικημένη περιοχή .

Επίσης ο ανάδοχος, χωρίς ειδοποίηση από την Υπηρεσία θα πρέπει να προσκομίσει στην Υπηρεσία, αντίγραφα πληρωμής τελών κυκλοφορίας των μηχανημάτων που χρησιμοποιήθηκαν και των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο ανεξάρτητα από το εάν ανήκουν ή όχι στην κυριότητα του αναδόχου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 25: Μέτρα για την ακώλυτη διεξαγωγή της συγκοινωνίας στην περιοχή Του έργου κατά τη διάρκεια των εργασιών

1. Κάθε σχετική δαπάνη που απαιτείται για τη σήμανση και εξασφάλιση συνεχούς και ακώλυτης διεξαγωγής της κυκλοφορίας αυτοκινήτων στην περιοχή του έργου βαρύνει τον ανάδοχο και λήφθηκε υπόψη κατά την επίδοση της προσφοράς.
2. Ο ανάδοχος καθίσταται ο μόνος υπεύθυνος ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.
3. Ισχύουν επίσης όσα αναφέρονται στο άρθρο 2ο των τεχνικών όρων της παρούσας Ειδικής Συγγραφής.

Α Ρ Θ Ρ Ο 26: Σήμανση

- Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την διάρκεια εκτελέσεως του έργου να τοποθετεί, συντηρεί, ή αντικαθιστά όλα τα προσωρινά σήματα που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ και της **Πρότυπης τεχνικής προδιαγραφής σήμανσης εκτελουμένων έργων σε οδούς εντός**

κατοικημένων περιοχών ΒΜ5/30058(ΦΕΚ 121 /Τεύχος Β/23-3-1983) καθώς και προσωπικό αν χρειαστεί για την ανεμπόδιστη και ασφαλή κυκλοφορία στον δρόμο στις παρακαμπτήριες , στις προσπελάσεις και γενικά σε όλα τα εργοτάξια του έργου κατά την ημέρα και νύκτα , για την ασφαλή καθοδήγηση τόσο των πεζών όσο και των τροχοφόρων. Από 9/10/03 , οι παραπάνω διατάξεις αντικαθίστανται από την απόφαση με **Αριθ.ΔΙΠΑΔ/οικ / 502 (ΦΕΚ 946Β/9.7.03)** με τίτλο « **Έγκριση τεχνικής προδιαγραφής σήμανσης εκτελούμένων έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών ως ελάχιστα όρια** » .

- **Ο ανάδοχος ευθύνεται ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα γίνει εξ αιτίας της εκτελέσεως των έργων ακόμη και των εργασιών εκείνων που εκτελούνται απολογιστικά.**
- Σε περίπτωση που ο ανάδοχος εκτελέσει πλημμελώς την ανωτέρω σήμανση θα του επιβληθεί ποινική ρήτρα, που δεν μπορεί να ανακληθεί από 15 ευρώ για κάθε σήμα που δεν έχει τοποθετηθεί στη θέση που επιβάλλεται ή έχει τοποθετηθεί λάθος.

Α Ρ Θ Ρ Ο 27 : Ποιοτικός έλεγχος υλικών-Ποινικές ρήτρες

• Επισημαίνεται ότι σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο υλικών και το τρόπο εκτελέσεως όλων των εργασιών , θέση συμβατικού στοιχείου έχει η υπ' αριθμ. Γ.1748/οικ 10-188/18-1-1969 απόφαση ΥΠ.Δ.Ε. "περί συμπληρώσεως του άρθρου 7 παρ. 6 ΓΟΕΣΣΥ" περί εγκρίσεως και λειτουργίας εργοταξιακού εργαστηρίου των αναδόχων όπως αναθεωρήθηκε δια της Γ3γ/0/14/125-Ω/17-10-1977 αποφάσεως του Υπουργείου Δ.Ε.

Αναλυτικότερα οι έλεγχοι αυτοί είναι οι παρακάτω :

Υποχρεωτικές δοκιμές

Ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται κατά την εκτέλεση των εργασιών στην διενέργεια δοκιμών , με δικά του έξοδα μέσω του Περιφερειακού Εργαστηρίου Δημ. Έργων.

Ελάχιστος αριθμός εκτελεστέων δοκιμών

Α. Δοκίμια σκυροδέματος

1. Δια σκυροδέματα παραγόμενα σε μόνιμη εγκατάσταση και για μη οπλισμένα στοιχεία ανά 150 Μ3 ομάδα εκ 6 δοκιμών.
2. Ομοίως για οπλισμένα σκυροδέματα ανά 50 Μ3 ομάδα εκ 6 δοκιμών.
3. Δια προεντεταμένα σκυροδέματα ανά 50 Μ3 ή κλάσμα αυτών, καλύπτουν την ημερήσια διάστρωση ομάδα εκ 6 δοκιμών.
4. Δια σκυροδέματα των ως άνω κατηγοριών παρασκευαζόμενα εις τοπικές εγκαταστάσεις για κάθε στοιχείο του έργου , ομάδα εκ 3 δοκιμών.

• Ειδικότερα καθορίζεται ποινική ρήτρα σε 733,68ΕΥΡΟ ανά δεκάδα των υποχρεωτικών ελέγχων και δοκιμών μικρότερη του ελάχιστου αριθμού που καθορίζεται με την ίδια απόφαση είναι ανέκκλητος και θα επιβάλλεται στον ανάδοχο με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/σας το έργο Υπηρεσίας θα παρακρατείται δε από την πρώτη πιστοποίηση μετά την επιβολή της ποινικής ρήτρας.

Α Ρ Θ Ρ Ο 28: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου

- 28.1 Το άρθρο αυτό καθορίζει τις υποχρεώσεις του Αναδόχου , όσον αφορά στην ανάπτυξη και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), όπως προκύπτουν από την απόφαση της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ με αριθμό ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ 502/13.10.2000 (ΦΕΚ 17508/2000 Τεύχος Β') του ΥΠΕΧΩΔΕ για «Εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργων (Π.Π.Ε.) στα Δημόσια Έργα και Μελέτες» καθώς και από τις απαιτήσεις και περιορισμούς γενικά για θέματα ποιότητας, που θέτουν τα Τεύχη Δημοπράτησης της Παρούσας Σύμβασης.
- 28.2 Ο Ανάδοχος, **δεν είναι υποχρεωμένος**, να πιστοποιηθεί σε κάποιο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας **και δεν απαιτείται** να συντάξει Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 29: Εκπροσώπηση αναδόχου – κοινοποίηση εγγράφου

Για την εκπροσώπηση του Αναδόχου και την κοινοποίηση των εγγράφων της Υπηρεσίας, ισχύουν τα αναφερόμενα στα άρθρα 26, 29 και 35 του Π.Δ.609/85.

Α Ρ Θ Ρ Ο 30: Πληροφόρηση - δημοσιότητα

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να κατασκευάσει και να αναρτήσει, χωρίς επιπλέον αμοιβή, σε θέση που θα του υποδειχθεί από την Υπηρεσία, μία πληροφοριακή πινακίδα για το έργο. Οι διαστάσεις της πινακίδας και το περιεχόμενό της θα καθοριστεί από την Υπηρεσία. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η πινακίδα θα πρέπει να

αναγράφει τον τίτλο του έργου, την πηγή χρηματοδότησης, τον κύριο του έργου, την διευθύνουσα υπηρεσία, τον ανάδοχο και τον προϋπολογισμό του έργου.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τοποθετήσει επιπλέον δύο (στην αρχή και στο πέρας του έργου) καλαίσθητες πληροφοριακές πινακίδες ικανού μεγέθους οι οποίες θα περιλαμβάνουν φωτορεαλιστική απεικόνιση της τελικής μορφής του έργου. Η δαπάνη για τις πινακίδες περιλαμβάνεται ανηγμένη στις τιμές του έργου.

Α Ρ Θ Ρ Ο 31: Ισχύουσες διατάξεις

Το έργο διέπεται από τις διατάξεις του Ν.1418/84, του Ν. 3263/04 και του Π.Δ.609/85, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Βαγγέλης Ανδρεαδάκης
Αρχιτέκτων Μηχ/κός

Αναστασία Ανδρεαδάκη
Γεωπόνος

Δημήτριος Αρμένης
Μηχανολόγος Μηχ/κός

ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος
Τμήματος Προστασίας & Ανάδειξης
Παλιάς Πόλης, Οικιστικών Συνόλων
& Ενετικών Τειχών

Ταβερναράκης Γ.
Πολιτικός Μηχ/κός

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Τεχνικών Έργων &
Μελετών

Μιχελάκης Νικόλαος
Αρχιτέκτων Μηχ/κός